

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(м. Івано-Франківськ)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії,
ректор Херсонського державного університету
Олександр СПІВАКОВСЬКИЙ
«25» грудня 2025 р.

ПРОГРАМА

**фахового вступного випробування з
конституційного права України**

для вступників на освітній ступінь «бакалавр» на 2 курс на базі
«бакалавра», «магістра» (спеціаліста)

Затверджено на засіданні кафедри національного, міжнародного права та правоохоронної діяльності

(протоколу №9 від 14 березня 2025 року)

Укладачка, доцентка кафедри національного, міжнародного права та правоохоронної діяльності

Аліна ГАВЛОВСЬКА

ЗМІСТ

1. Загальні положення
2. Форма фахового вступного випробування
3. Структура фахового вступного випробування
4. Критерії оцінювання
5. Орієнтовні питання до фахового вступного іспиту
3. Список рекомендованої літератури

1.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма фахового вступного випробування розроблена для вступу на навчання для здобуття ступеня бакалавра. Дану програму розроблено відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України від 01.01.2024 за номером 426. Розробниками враховані основні діючі документи, зокрема відповідно до частини десятої статті 44, частини другої статті 45 Закону України «Про вищу освіту», підпункту 5 пункту 4 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630 (зі змінами) та пункту 10 розділу VII Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2024 році, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 06 березня 2024 року № 266, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 14 березня 2024 року за № 379/41724.

Метою проведення фахового вступного випробування з конституційного права України для вступу на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» на другий курс є оцінювання рівня підготовленості вступника до здобуття ступеня бакалавра спеціальностями, визначеними стандартами вищої освіти для бакалаврського рівня, яких вони набули під час здобуття освітнього рівня на основі якого здійснюється вступ.

2.ФОРМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Організація та проведення фахового вступного випробування відбувається у порядку, визначеному у Положенні про приймальну комісію Херсонського державного університету. Вступне випробування з «Конституційного права України» проводиться у формі співбесіди. У разі повітряної тривоги під час складання вступного випробування, іспит переривається, учасники можуть пройти до укриття. Якщо повітряна тривога буде короткочасною, учасники можуть продовжити складання іспиту. Під час проведення вступного випробування не допускається користування електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками та іншими матеріалами, якщо це не передбачено рішенням Приймальної комісії. У разі використання вступником під час вступного випробування сторонніх джерел інформації (у тому числі підказки) він відсторонюється від участі у випробуваннях, про що складається відповідний акт. Перелік тем для підготовки до вступного випробування з «Конституційного права України» наведено у розділі 5.

3.СТРУКТУРА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Вступне випробування проводиться у формі співбесіди. Тривалість вступного випробування – 20 хвилин.

4.КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

У відповідності з чинними нормативними актами і рекомендаціями МОН України встановлюються наступні критерії оцінювання відповідей вступників:

Оцінювання знань з фахового вступного випробування з конституційного права України здійснюється за критеріями «**рекомендовано** (оцінюється за шкалою від 121 до 200 балів)» / «**не рекомендовано** (оцінюється за шкалою від 0 до 120 балів)».

Характеристики критеріїв оцінювання знань	Сума балів
Вступник має глибокі, міцні і системні знання з усіх розділів програми фахового вступного випробування. Вступник, надав повну, у логічно правильній послідовності відповідь, яка свідчить про всебічні, систематизовані та глибокі знання матеріалу; демонструє здатність вступника вільно оперувати здобутими знаннями: диференціювати та інтегрувати їх, відтворювати та аналізувати отриману інформацію, робити обґрунтовані висновки та узагальнення, виявляти й відстоювати власну позицію, переконливо висловлювати думку та чітко формулювати відповідь.	191-200
Вступник має ґрунтовні знання з усіх розділів програми фахового вступного випробування, але може допустити деякі незначні понятійні неточності у формулюваннях та класифікації. Вступник надав досить повну, без суттєвих неточностей, у логічно правильній послідовності відповідь, яка свідчить про ґрунтовні та систематизовані знання матеріалу навчальної дисципліни; демонструє здатність вступника впевнено оперувати здобутими знаннями: відтворювати та аналізувати отриману інформацію, пояснювати основні закономірності, робити висновки, чітко висловлювати думку та формулювати відповідь.	181-190
Вступник має знання з усіх розділів програми фахового вступного випробування, але допускає помилки у визначенні комплексу базових термінів. Вступник, надав не зовсім повну, із неточностями та окремими незначними помилками, в основному у правильній послідовності відповідь, яка свідчить про задовільні знання матеріалу програми, демонструє здатність вступника відтворювати основний матеріал програми відповідно до поставленого питання.	161-180
Вступник знає основні питання з усіх розділів програми фахового вступного випробування, має уявлення про комплекс базових правових явищ та інститутів, їх зміст та	141-160

ознаки, критерії класифікації та типології, джерела, але допускає помилки у їх порівнянні та аналізі. В цілому знання мають загальний, неглибокий і несистемний характер. Має деякі прогалини в теоретичному курсі та практичних вміннях. Логіка відповіді побудована недостатньо чітко. Відповіді на питання в цілому дані правильно, однак неповно. Базова термінологія з курсу конституційного права в цілому засвоєна. Вступник не вміє самостійно аналізувати, робити висновки, проте здатний вирішувати завдання за зразком. Володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.	
Усі розділи програми фахового вступного випробування в цілому системно не засвоєно, наявні суттєві прогалини в змісті наукової термінології, відповіді вступника, та не підкріплені загальнотеоретичними положеннями. Вступник, надав фрагментарну, із суттєвими неточностями та принциповими помилками відповідь, яка свідчить про неповноту знань основного матеріалу програми, демонструє наявність у вступника утруднень при відтворенні інформації відповідно до поставленого питання. Замість чіткого термінологічного визначення пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні.	121-140
Вступник має фрагментарні знання та не володіє термінологією з курсу конституційного права, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невиразна, обмежена, розкриття основних процесів та понять відбувається на побутовому рівні. Практичні навички на рівні розпізнавання. Вступник у відповіді демонструє суттєві помилки у відповідях на питання, незнання основних фундаментальних положень.	0-120

5.ОРІЄНТОВНІ ПИТАННЯ ДО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Поняття, предмет та метод галузі конституційного права.
2. Система галузі конституційного права України.
3. Конституційно-правові норми і конституційно-правові інститути.
4. Конституційно-правові відносини та їх особливості.
5. Відповідальність в конституційному праві.
6. Джерела конституційного права.
7. Конституційне право України як навчальна дисципліна
8. Україна – суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава.
9. Декларація про державний суверенітет України.
10. Акт проголошення незалежності.
11. Референдум 1 грудня 1991 року.
12. правонаступництво України.
13. Основні етапи конституційного процесу в Україні 1991-1996 рр.
14. Конституція України – Основний закон держави.
15. Порядок внесення змін до Конституції України.
16. Конституційна форма правління, державного устрою і політичного режиму України.
17. Державні символи України.
18. Адміністративно-територіальний устрій України.
19. Поняття громадянство та підданство.
20. Порядок та підстави набуття громадянства України.
21. Порядок та підстави припинення громадянства України.
22. Правовий статус іноземця і особи без громадянства в Україні.
23. Права, свободи і обов'язки людини і громадянина.
24. Система конституційних прав людини в Україні.
25. Єдність прав і обов'язків, неприпустимість зловживання правами і свободами, гарантованість прав і свобод, взаємна відповідальність держави і громадянина.
26. Громадянські (особисті) права людини і громадянина.
27. Політичні права.
28. Соціальні, економічні та культурні права людини і громадянина.
29. Конституційні обов'язки громадян України.
30. Гарантії прав і свобод людини і громадянина.
31. Механізм захисту прав і свобод людини і громадянина.
32. Безпосередня й представницька демократія та їх основні форми.
33. Поняття референдуму.
34. Предмет, порядок призначення та проведення Всеукраїнського та місцевих референдумів.
35. Види виборчих систем.
36. Види виборів.
37. Принципи виборчого права.
38. Принцип поділу державної влади в Україні.
39. Склад, правовий статус і повноваження Верховної Ради України.
40. Підстави і порядок дострокового припинення повноважень Верховної Ради України і народного депутата України.
41. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини.
42. Порядок роботи Верховної Ради України.
43. Законодавчий процес та його стадії.
44. Правовий статус Президента України та його повноваження.

45. Порядок обрання, підстави та порядок дострокового припинення повноважень Президента України.
46. Правовий статус і повноваження Кабінету Міністрів України.
47. Склад і порядок формування Кабінету Міністрів України.
48. Міністерства та інші центральні органи державної виконавчої влади.
49. Повноваження та порядок формування місцевих державних адміністрацій.
50. Конституційно-правові основи судової системи та органів прокуратури
51. Конституційні принципи правосуддя в Україні.
52. Конституційний Суд України: склад, порядок формування, повноваження.
53. Конституційно-правовий статус прокуратури, система органів прокуратури.
54. Теоретичні основи місцевого самоврядування.
55. Історія становлення місцевого самоврядування в Україні.
56. Повноваження органів місцевого самоврядування.
57. Система місцевого самоврядування.
58. Матеріальна і фінансова основа місцевого самоврядування.
59. Гарантії місцевого самоврядування.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Алексєєнко А., Федорченко О., Камінська О. Визначення конституційно-правової відповідальності в Україні відповідно до умов сучасності. Юридичний бюллетень. 2023. Вип. 29. С.151-158.
2. Бочарова Н.В. Права людини в умовах урбанізації. Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Право». 2023. №1 (6). С. 38-47.
3. Конституційне право України: підручник / [І.М. Алмаші та ін.] ; Держ. ВНЗ "Ужгород. нац. ун-т", Юрид. ф-т, Каф. конституц. Права та порівнял. правознавства. Вид. 9-е, перероб. та допов. Ужгород : Гельветика, 2018. 461 с.
4. Конституційне право: підручник / [О.С. Бакумов та ін.] ; за заг. ред. О.С. Бакумова, Т.І. Гудзь, М.І. Марчука ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2019. 483 с.
5. Конституційне право України: посіб. для підгот. до іспитів / [Ю.Г. Барабаш та ін.]. 5-е вид., перероб. та допов. Харків : Право, 2018. 387 с.
6. Корж І.Ф. Правові основи обмеження конституційних прав і свобод людини в Україні. Інформація і право. 2023. №2 (45). С. 42-49.
7. Косяк Н.В. Конституційно-правові основи забезпечення обов'язковості виконання судового рішення в Україні : дис...д-ра філософії/ Національна академія внутрішніх справ. Київ, 2023. 280 с.
8. Марущак О.А. Нормативно-правове регулювання місцевого самоврядування в Україні: навч. посіб.; Чернігів. нац. технол. ун-т. Чернігів : ЧНТУ, 2019. 267 с.
9. Молдован В., Чулінда Л. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина: навч. посіб.; Центр учбової літератури. 2021. 206 с.
10. Романюк П.В. Конституційно-правові засади інституту представницького мандата в Україні: [монографія]. Харків : Права людини, 2019. 189 с.
11. Совгиря О.В. Конституційне право України. Повний курс: навч. посіб. / О.В. Совгиря, Н.Г. Шукліна. Київ : Юрінком Інтер, 2018. 554 с.
12. Фрицький Ю.О. Конституційне право України: навч. посіб.; Відкр. міжнар. ун-т розвитку людини "Україна", Ін-т права та суспіл. відносин. Київ: Університет "Україна", 2018. 220 с.

Додаткові джерела

1. Конституція України від 28.06.1996 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80/page#Text>
2. Європейська хартія місцевого самоврядування [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/994_036
3. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 року [Електронний ресурс]/Офіційний веб-сайт Верховної Ради України (сайт). – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>
4. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 р. [Електронний ресурс] //Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18>
5. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 року [Електронний ресурс].– Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80/page>
5. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3166-17/page>
6. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 року [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/586-14>
8. Про судоустрій та статус суду: Закон України від 02.06.2016 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>

7. Про Уповноваженого Верховної Ради з прав людини: Закон України від 23.12.1997 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/776/97-%D0%B2%D1%80>